

України цей досвід може бути корисним для розробки національної стратегії сталого землекористування.

Слід зазначити, що для ефективного вирішення проблем гармонізації законодавства України з ЄС, необхідно вжити низку заходів, що сприятимуть наближенню правової системи України до європейських стандартів. Такі заходи відображені в більшості нормативно-правових актів, що стосуються адаптації національного законодавства до вимог Європейського Союзу. На сьогоднішній день можна стверджувати, що держава створила необхідні умови для гармонізації законодавства з ЄС і запровадила систему правотворчості, яка дозволяє розробляти та ухвалювати нормативно-правові акти відповідно до європейських стандартів. Однак, Україна все ще знаходиться на шляху до повної відповідності європейським правовим нормам у багатьох сферах [3].

Список використаних джерел:

1. Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу : Закон України від 18.03.2004 р. № 1629-IV. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2004, № 29, ст.367.

2. Серета Т.М. Проблеми адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу. URL: [file:///C:/Users/Nastya/Downloads/aymvs_2012_1\(3\)_7.pdf](file:///C:/Users/Nastya/Downloads/aymvs_2012_1(3)_7.pdf)

3. Карпенко Р. В., Гудова А. В., Адаптація аграрного (земельного) законодавства до норм європейського союзу. Право і суспільство. № 3. 2021. С.35-40

Kliuchnyk A.

Doctor of Economic Sciences, Professor, Head of the Department of Public Administration and Administration and International Economics, Mykolaiv National Agrarian University, Ukraine

Kryvko Oleh, PhD Student of Mykolaiv National Agrarian University. Ukraine

ЕКОСИСТЕМНИЙ ПІДХІД В УПРАВЛІННІ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯМ: ДОСВІД ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ УКРАЇНИ

Управління землекористуванням є ключовим аспектом забезпечення сталого розвитку та збереження природних ресурсів, зокрема ґрунтів, що є основою для сільськогосподарського виробництва, біорізноманіття та екологічної рівноваги. В умовах глобальних змін клімату, урбанізації та інтенсивного використання природних ресурсів, пошук ефективних підходів до управління землекористуванням стає надзвичайно важливим для збереження екосистем та забезпечення продовольчої безпеки. Одним із таких підходів є екосистемний підхід, який передбачає інтеграцію екологічних, соціальних і економічних факторів при прийнятті рішень щодо використання земель.

Європейські країни вже продемонстрували успішне впровадження екосистемних підходів у політиці землекористування. Однак ці стратегії потребують постійного вдосконалення та адаптації до локальних умов і нових викликів. Для України, з її великою сільськогосподарською територією та унікальними природними ресурсами, впровадження екосистемних підходів у управлінні землекористуванням є актуальним завданням. Це дозволить забезпечити не лише сталий розвиток аграрного сектору, а й підтримати екологічну рівновагу та зберегти біорізноманіття для майбутніх поколінь. У цьому контексті важливим є аналіз досвіду європейських країн та визначення перспектив для України, що дозволить врахувати кращі практики та адаптувати їх до сучасних умов.

Екосистемні підходи в управлінні землекористуванням європейських країн детально описані в публікації [1, с.99-100], охоплюють комплексний спектр стратегій і методів управління землями, що сприяють збереженню здоров'я ґрунтів та екосистемної стійкості. Ці підходи включають інтегроване планування використання земель, що передбачає розробку комплексних стратегій, які враховують багатофункціональність земель і різні цілі, такі як розвиток сільського господарства, охорона біорізноманіття, міське планування,

а також пом'якшення наслідків змін клімату та адаптація до них. Це допомагає визначити пріоритетні території для різних видів використання земель і мінімізувати конфлікти між ними, забезпечуючи ефективний розподіл ресурсів. Вважаємо, що вказані підходи можуть бути адаптовані і до умов України.

Окрему увагу слід приділити сталим сільськогосподарським практикам, які є основою екосистемних підходів. В Україні, де важливим питанням є охорона родючості ґрунтів, запровадження таких практик, як мінімальна обробка ґрунтів, сівозміна та агролісівництво, може сприяти збереженню стійкості ґрунтів. Для цього необхідно створювати програми підтримки фермерів, надаючи їм технічну допомогу, стимули та освітні програми, що полегшують перехід до сталих методів ведення сільського господарства.

Важливо також врахувати підходи, орієнтовані на екосистеми, які мають на меті збереження та відновлення природних середовищ. В Україні, де значна частина земель перебуває під інтенсивним сільськогосподарським використанням, впровадження зелених інфраструктурних рішень, таких як створення буферних зон і відновлення лісових екосистем, допоможе підтримувати екосистемні послуги, що, в свою чергу, забезпечить стійкість природних ресурсів.

Співпраця з різними зацікавленими сторонами, такими як фермери, екологічні організації, політики та місцеві громади, є ключовим елементом успішного впровадження цих підходів. Розробка ефективних і збалансованих планів використання земель, які враховують потреби всіх зацікавлених сторін, дозволить уникнути конфліктів і забезпечити стійкий розвиток сільських територій.

Для досягнення максимального ефекту необхідно заповнити прогалини в знаннях про соціальні цінності ґрунтів, їхній вплив на здоров'я людей та культурну ідентичність громад. Освітні програми для громадян та підвищення рівня екологічної свідомості сприятимуть кращому розумінню важливості здорових ґрунтів та їхнього впливу на добробут суспільства.

Успішна адаптація цих підходів в Україні вимагає інтеграції політик захисту ґрунтів в ширші рамки аграрної, екологічної та кліматичної політики. Це дозволить забезпечити синергію між різними секторами політики та створити умови для досягнення стійкості екосистем у довгостроковій перспективі, що є важливим для забезпечення продовольчої безпеки і розвитку сільських територій.

Список використаних джерел:

1. European Commission. (2024). *The State of Soils in Europe - 2024*. URL: <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC137600> (дата звернення: 05.11.2024)

Kramarchuk M.V.

higher education student, Mykolaiv national agrarian university, Ukraine

Scientific supervisor: Burkovska A. I., PhD in economics, Associate Professor of the Management and Marketing Department, Mykolayiv National Agrarian University, Mykolayiv

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД СТАЛОГО ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ

Стале землекористування є одним із ключових аспектів сучасної аграрної політики та екологічної сталості. Земля є найціннішим ресурсом, який забезпечує продовольчу безпеку. Сучасний світ стикається з низкою екологічних проблем, пов'язаних з нераціональним використанням земельних ресурсів, зокрема деградація ґрунту, втрата біорізноманіття, зміна клімату. Тому досвід Європи впровадження сталого землекористування набуває особливої ваги.

Метою тез є дослідження ключових аспектів європейської моделі землекористування на засадах сталого розвитку, вивчення принципів та інструментів, які використовуються в ЄС та визначення можливостей адаптації європейського досвіду для впровадження в Україні.

Спочатку проведемо аналіз питомої ваги сільськогосподарських земель у загальній земельній площі як України, так і деяких країн Європейського Союзу (рис. 1). Питома вага сільськогосподарських земель відображає значущість